

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA OBMRŠKE OKRAJE

Uredništvo in uprava: Murska Sobotica, K. Olovorska ul. — Čekovni račun: Narodna banka Murska Sobotica 641.906.030 —
Naročnina: Celoletna din 100 — polletna din 50 — četrtletna din 25.

Štev. 16 — Leto II.

Murska Sobotica, 20. aprila 1950

Cena 2 din

V NEDELJO SMO PREGLEDALI

Borba za izpolnitev plana

Letošnji plan spomladanskih posevkov je v soboškem okraju precej velik in zahteva načrtnega dela, če hočemo, da bo izpolnjen. Razen večjega plana krompirja in koruze, kakor lansko leto, se polaga tudi velika važnost industrijskim in krmnim rastlinam. Ravno tako se bomo borili za višje hektarske donose. V tem smislu so posebno aktivna KOZ in EKZ, kakor tudi državna posestva in državne ekonomije, ki so dobro pognojile zemljo, ter sejejo le priznane in kvalitetno seme. Borba za izpolnitev plana spomladanske setve se stopnjuje na vseh poljih.

Obdelali bomo vsak košček zemlje

V okraju obstajajo precejšnje površine ogroženih, še več pa zatajenih površin. Posebno se to nanaša na Geričke predele. Do sedaj so bili pri odkrivanju zatajenih površin doseženi že lepi uspehi. Ravno tako so že nekateri KLO-ji in frontne organizacije rešile vprašanje ogroženih površin tako, da bodo iste obdelane in zasejane. So pa tudi slučaj malomarnega odnosa do teh površin, za katere obstaja resna nevarnost, da bodo ostale neobdelane. Tako n. pr. v krajevnem odboru Šalovci, kjer so sicer ugotovili, da imajo ogrožene površine, toda niso do sedaj ničesar naredili, da bi iste obdelali in zasejali. Tukaj bodo morale frontne organizacije in krajevni odbori napeti vse sile, da se bo taka zemlja obdelala. Letos mora prevladati geslo: »Vsak košček zemlje bomo obdelali«.

Kaj je pokazala nedeljska kontrola

Pregled spomladanske setve, ki je široko zajel skoraj vse vasi, je pokazal, da spomladanska setev uspešno napreduje in to še posebno v tistih vaseh, kjer vodijo akcijo množične organizacije in kjer so se na isto dobro pripravili. Tako je važno predvsem, kako so razbili plan setve na vsakega posameznika in kako je sodelovalo pri tem ljudstvo samo. N. pr. v Čepincih, Ženavljah, Dolcih in še nekaterih vaseh so plan razbili na množičnih sestankih, kjer so obravnavali vsakega posameznika in njegovo zmogljivost. Tukaj so znali rešiti vprašanje ogroženih in zatajenih površin, gnojil, semen in strojev, kar je zelo važno za uspešno setev samo. Trša borba za izpolnitev plana setve je pa v onih vaseh, kjer krajevni odbori niso agilni in kjer

spomladanske posevke

Dober plan — dobra setev

Nedeljska kontrola pomladanske setve je pokazala najboljše rezultate v vaseh Predanovci, Čepinci, Dolci, Kuzma, Križevci, Ženavljah, Gradišče, Prosenjakovci, Nemčavci in še v nekaterih. V teh vaseh so večinoma že zasejali najvažnejše kulture, nimajo težave z ogroženimi površinami in na splošno setev dobro napreduje, ker vodi delo dober krajevni odbor ob pomoči Fronte. Poglejmo samo krajevni odbor Predanovci, kjer so stodstotno zasejali že oves, krompir, sladkorno in krmno peso. Jesenske posevke so lepo pobrali. V Ženavljah so že v nedeljo v ranih urah pregledali vse posevke in ugotovili, da setev uspešno napreduje. Priidni so bili v Križevcih, kjer so pregledali setev že v soboto in potem še v nedeljo. Ugotovili so, da imajo 3.50 ha ogrožene površine, za katero so sklenili in so se množične organizacije tudi zavezale, da jo bodo obdelale. Tudi v Nemčavcih so našli 4 ha ogrožene površine, katero bodo tudi obdelali.

Predsednik, ki ni vedel, da se vrši pregled setve

Tak primer se je zgodil aktivistu v Vidoncih, kjer se je predsednik krajevnega odbora po večurnem iskanju prikazal ter izjavil, da on sploh ne ve, da bi se vršil kakšen pregled setve. Da to ne drži, pa dokazuje dejstvo, da so nekateri odborniki šli v kontrolo setve. Nič boljše ni bilo v Šulincih, kjer se krajevni odbor ni ničesar pogovoril, kako bodo izvedli kontrolo setve. V nedeljo so se odborniki razbežali na vse strani in je bilo za njih bolj važno vse drugo, kot pa pregled pomladanske setve. Prav takšen primer je bil v Radovcih in v Hodošu, kjer se krajevni odbor ni brigal za pregled setve v zadostni meri. Tajnik krajevnega odbora v Hodošu je pustil aktivista v pisarni, naj dela poročilo, sam pa je šel »gasiti« žejo.

Lep primer sodelovanja množičnih organizacij so pokazali v Vanečih. Sodelovali samo ni hotel neki kmet,

ki je bil mnenja, da je akcija nepotrebna. Kako potrebna akcija je bila v Vanečih, je dokaz, da so pregledovalci našli 1.50 ha zatajene površine in sicer pri posestnikih Flisar Francu in Kocen Štefanu.

Če analiziramo nedeljsko kontrolo spomladanske setve, lahko rečemo, da setev vključ nekaterim pomanjkljivostim zadovoljivo teče. Ogrožene površine, katere so v večini krajevnih odborov točno evidentirane ob priliki nedeljske kontrole, bodo še pravočasno obdelane in zasejane, za kar jamčijo KLO-ji in pa množične organizacije, ki so se za te površine zavezale.

Kontrola pa je pokazala nekaj, in sicer zelo pomanjkljivo evidenco krajevnih odborov, ki imajo evidentirane zasejane površine mnogo manj, kakor je to v resnici izvršeno na terenu. Okrajno poverništvo za kmetijstvo je imelo na osnovi podatkov krajevnih odborov za 15 odstotkov evidentirane zasejane površine manj, kakor je pa to pokazala kontrola. Spomladanska setev bi brez dvoma še bolj napredovala, če je v zadnjem času ne bi oviral dež, ki onemogoča delo na njivah.

Dp.

KOZ „Premija Voika“ v Petišovcih

Zdaj tekmujejo pri setvi in gradnji hleve

je premagala prve težave

Ko sem prišel mimo naših stolpov, se je pred mano vila Mura. Po cesti, ki pelje čez železniški progo, sem zavil levo in po nekaj minutah sem prišel do prvih hiš, kjer živijo Primorci, ki so pred nasiljem italijanskih fašistov morali po prvi svetovni vojni zapustiti svojo Primorsko.

Na polju med vasio in Muro sem opazil orače; šest plugov je brazdilno rodovitno zemljo. Sklepal sem, da so zadržni orači, zato sem se jim hotel približati in se z njimi pomeniti o delu in življenju v zadrugi.

Tedaj sem opazil na bližnjem dvorišču moža z lopato. Zasukal jo je v roki in jo zadal na ramo. Nekam se je odpravil. Bil je močan, srednjih let, zdrav in krepak kmečki človek.

Ko je prišel na cesto, sem ga zaustavil:

»Pozdravljeni! Imate precej dela, ko so tako lepi pomladanski dnevi?«

»To pa, to, mnogo dela imamo na zadržnih poljih... Poleg tega pa gradimo hleve,« mi je odgovoril.

»A ste tudi zadržnik?«

»Seveda! Je prikladan pomosno. Pozneje sem zvedel, da je bil brigadir Matček Viktor, ki ga nikjer ne manjka. On vodi evidenco o delu, poleg tega pa tudi sam dela.

»Pa niso vsi vaščani člani zadruge?« sem bil radoveden, ker so mi sploh tako rekli.

»Niso, bili pa so skoraj vsi. Veste, kako je, spekulanti poskušajo na različne načine... Pa smo jih izločili. Toda jaz moram na delo. Pozdravljeni!«

Tedaj sem mu povedal, kaj iščem v njihovi zadrugi, zato je postal bolj zgovoren. Stopil sem z njim proti Muri, kjer so pripravljali pesek za gradnjo. Spotoma mi je pripovedoval o začetnih težavah v zadrugi. Toda takoj v začetku je pripomnil, da so jih uspešno premagali.

Obdelovalno zadrugo so ustanovili pred 9 meseci. Vstopile so skoraj vse družine, saj je vas majhna. Toda kljub temu so se kmalu po ustanovitvi obnem zboru začela pojavljati nesoglasja. Do tega je prišlo zato, ker so nekateri člani pristopili v upanju, da jim bo druga nudila možnost za spekulacijo, če se bodo polastili vodstva.

Ko spekulantskim elementom ni uspelo prodrati v vodstvo, so poskušali zadrugo razbiti in ustanoviti drugo, svojo. Tega jim niso dovolili, ker je bilo jasno, da bi njihova zadruga bila ustanovljena iz spekulantskih namenov. Zato so še naprej razbijali znotraj zadruge. Tako stanje je bilo treba razčistiti. Posebno nujno je bilo to pred senosko setvijo, ker se je postavilo vprašanje, kako bo setev izvršena. Razbijalci so bili proti skupni obdelavi in še razne druge posebnosti so hoteli, ki niso v skladu z zadržnimi pravili. Taka zadruga ne bi bila nobena zadruga,

ampak privatniki pod zadržno firmo. Zato tako stanje ni moglo trajati naprej.

Posteni zadržniki so se odrekli za pomoč na okraj na kmetijski poverništvo in kmečko komisijo. Sklicali so zbor zadržnikov. Prvi večer niso mogli razčistiti. Sklicali so ga za naslednji večer. Njih takrat niso mogli nič dokončati. Tretji večer pa so posteni zadržniki nastopili odločno:

»Dovolj je pretekanja. Mi smo za zadrugo, za skupno obdelavo. Kdor je za to, naj ostane z nami, kdor je proti, pa naj izstopi... Kdor se ne strinja z zadržnimi pravili, tistega ne maramo.«

Ta večer so zadrugo očistili. Ostalo je 20 družin, ki pa so pošteno in krepko prijele za delo. Napovedali so tekmovalno sosednjim zadrugam v jesenski setvi. Plan setve so izpolnili. Zadruga je napredovala in se krepila. Sedaj v zadrugi ni več nesoglasij, ampak delajo složno kot ena družina.

Spotoma sva srečala voznike, ki so peljali pesek iz Mure.

»To je zadržni hlev,« mi je pojasnil. »Svinjake smo dozdajali že jeseni, strešno opeko smo tudi dobili, manjka nam le še les za ostrešje. Sedaj pa pripravljamo pesek za goveje hleve. Tudi graditi bomo začeli v kratkem, kar hočemo imeti živino skupaj. Zaenkrat jo imamo po večjih hlevih po 4 do 6 glav v enem. Zato rabimo za oskrbo živine mnogo več časa, kot bi potrebovali v skupnem hlevu.« Zadržne živine imajo 42 glav, prašičev pa redijo 31 komadov.

Prišla sva do Mure. Peska in gramoza je tamkaj dovolj. Iz vode ga mečejo na breg, potem pa nalagajo na vozove, ki ga sproti odvažajo na gradilišče. Gradilišče je oddaljeno le nekaj sto metrov, zato gre hitro, čeprav imajo malo vprežne živine. V kratkem času so navozili okrog 500 m³ tega gradbenega materiala.

»In kljub temu smo sklenili, da bomo z lastno vprežno živino opravili pomladansko setev,« je dodal pomosno. »Sest parov orje, ostali pa vozijo pesek.«

Predstavil mi je predsednika zadruge Zgrabljč Marka. Našla sva ga v Muri, kjer je z ostalimi zadržniki kopal pesek. Na brigadirjev klic je zaplil lopato v pesek in se nana približal. Po letih je zrel mož, bol visoke vitke postave. Pri delu je priden kot vsi ostali zadržniki. Le malce prenegel je in želi, da bi vsako delo bilo čimprej gotovo. Če ne gre, kakor si želi, pa nestrno išče pomoči. Zato je vsako delo pravočasno izvršeno. Na moja radovedna vprašanja mi je odgovarjal enako kot prej brigadir.

Ozrl sem se po oračih, ki so bili v bližini. Oraji so s 3 pari konjev in 3 pari krav. Na moje vprašanje, če orjejo tudi s kravami, je odgovoril:

»Moramo, ker imamo konjev premalo — komaj 13 jih je — traktorja pa no-

Naš najboljši dopisnik

NOVAK ANTE je tudi urednik kulturno-prosvetne rubrike. Dopisovati je prišel v juniju lanskega leta, ko je krenil pevski zbor SKUD »Štefan Kovač« na avtocesto. Pisal je ne samo o

turneji po gradilišču, pisal je o mladinskih brigadah, o njihovem delu, o novem žoljenju na gradiliščih in v bližini; opisoval je novega človeka. Odslej je dopisoval redno o vsem, kar je videl in doživel v našem žoljenju ustvarjanja in dela. Ni se ustavljal samo na kulturno-prosvetnem delu, ni pisal samo s področja dela, na katerem se po službeni dolžnosti udeležuje, ampak je pisal o vseh problemih naše vasi, katero je spoznaval in

jo še spoznava kot dober frontni aktivist.

Tovariš Novak je vzor aktivista, vzor neustrudnega delavca na vseh področjih, kjer potrebujemo vztrajnega človeka. V teh dneh pripravljamo nastop »Paulihoovega gledališča« v Murški Soboti. Pa se ne adrežuje priprav samo z dobrimi nasveti in idejami, ki jih je vedno poln, ampak iz svojega zapažanja na terenu in doma po pisarnah, skratka v vsem žoljenju skuša prikazati v humorju nepravilnosti, ki nastajajo iz lahkovernosti ali malomarnosti. Istočasno pa na preprost način prikazuje politično žoljenje v informobirojskih državah. S pisanjem takšnih prizorčkov, ki so zelo uspešni, je zaposlen vse dneve. Poleg tega pa s pripravami nastopa, režijo in vsem ostalim, kar je potrebno za skorajšnjo otvoritev novega gledališča v sklopu SKUD »Štefan Kovač«.

Vse to delo pa ga ne ovira v dopisovanju za ljudski časopis. Sam je dejal, da mu je prav to v njegovem delu mnogo pomagalo, zato, ker vse kar pove in napiše, zveni pristno ljudski.

Tovariš Novaka Antonu, aktivistu-komunistu, našemu najboljšemu dopisniku in uredniku kulturno-prosvetne rubrike, daje uredništvo s tem skromno priznanje in zahvalo za pomoč.

65 let star ključavničarski mojster

Sever Aleksander iz Puconci

udarnik v Strnišču

poveduje, da se čuti prerojenega, ker mu je bila dana možnost, da se je lahko na stara leta vključil v kolektiv, ki gradi eno največjih tovarn — kombinat aluminija v socialistični Titovi Jugoslaviji. Ko ga kdo vpraša: »Tov. Sever, kako dolgo bo še slo?«, se nasmeje in odgovori: »Do konca Titove petletke! Če bom pa še lahko, bom še za eno petletko podpisal delovno pogodbo.« Pravi, da na upokojitvev sploh še ni mislil.

Zaradi njegove požrtvovalnosti, discipliniranosti in zalaganja pri delu si je upravičeno zaslužil naslov udarnika, saj je bil tudi na njegovem starem mestu, na opekarji v Puconcih eden od najboljših in vestnih delavcev, pa je bil tudi trikrat odlikovan z medaljo dela.

K. F.

ŽELEZNIČARJI V MURŠKI SOBOTI SO PROSLAVILI SVOJ DAN

Do 29. novembra 1950 bodo izpolnili petletni plan dela

Ljudska oblast, ki skrbi za delovnega človeka, je priznala 15. april za dan železničarjev vse Jugoslavije. V spomin na revolucionarno borbo in padle žrtve v stari Jugoslaviji so delovni kolektivi železnice dostojno praznovali svoj prvi priznani dan. Vse železniške postaje v vsej državi in slehermo delovno mesto železničarjev je bilo dostojno okrašeno in dalo viden odraz ljubezni in zahvale svojim voditeljem KP in njenemu voditelju tov. Titu.

Posebno skrb pa so v tem pogledu posvetile sindikalne podružnice železničarjev od Ormoža do Murske Sobotice. Vse tedne so se pripravljali s podvojenim elanom dela v tekmovalju, katerega delostojnost bo lepše okrašena. Z udarniškim delom so odpravili vse pomanjkljivosti in njihov uspeh je bil kronan s priznanjem slehernega delovnega človeka, da so res prispevali največ.

V nedeljo 16. aprila so privedli v Murški Soboti centralno povorko, položili venec pred spomenikom zmage v spomin padlih žrtve-železničarjev, ki so v 30 letih darovali svoje življenje za boljše bodočnost in svobodo.

V svojih govorih pred spomenikom zmage v Murski Soboti so predstavniki

OKKPS in kolektiva jasno podčrtali pot in borbo železničarjev za dosego današnjih ciljev in svobode. Pevski zbor Angel Besednjak je bil zapel žalostinko v spomin padlim žrtvam.

Železničarji Jugoslavije so se obvezali, da bodo petletni plan v celoti izvršili v štirih letih. Murskosoboški kolektiv pa je sprejel obveznost, da bo istega izpolnil do 29. novembra 1950. leta. To svojo obveznost so sporočili CPKPJ in ministru železnice FLRJ tov. Vujsinavič Todoru. Pripricani smo lahko, da bodo to obveznost tudi izpolnili, ker so pozvali na borbo tudi kolektivi železničarjev Ljutomer, Radgona, Ormož in Strnišče.

Popoldne je bilo v nabito polni dvorani Fiskulturnega doma priveditv SKUD Angel Besednjak iz Maribora, ki je pokazala, da se železničarji kljub svojemu napornemu delu mnogo bavijo s kulturnoprosvetno dejavnostjo. Prikazali so, da za pošteno delo pripada tudi pošteno razvedrilo.

S svojo organizacijsko sposobnostjo so dokazali, da se lahko prištevajo med najboljše kolektive v okraju.

Zadržni dom na Kapeli bo do 1. maja dograjen

Gradbišče zadržnega doma v radgonskem okraju, na Kapeli, se je zelo razvijalo. Inicijativno za poživitev dela so dali tamkajšnji lovci, organizirani v lovski družini. Na skupnem sestanku s frontno organizacijo so sklenili, da se bodo lotili velikega in naporega dela, da bodo zadržni dom do 1. maja povsem dovršili in ga na praznik dela svečano odprli. Lovci Rauter Franc je takoj prve dni po sestanku dovedel 10 člansko delovno brigado, ki je delala dva dni. Njegovemu zgledu so sledili od časa do časa tudi drugi lovci. OLO v Radgoni je nudil brigadam pomoč v tem, da je dodelil gradbišču strokovno vodstvo in 5 člansko delovno silo. Na pomoč je prišlo tudi tudi uprava državnega posestva na Kapeli. Od celotnega kolektiva se je najbolj izkazala brigada iz Radenskega vrha, KLO Kapela v tej akciji ni pokazal nikakršnega razumevanja in delo teče kot bi se vršilo brez vednosti kapelskega KLO. Vendar bo Fronta, skupno z lovsko družino, častno izvršila to svojo obveznost, tako da bo s prvim majem zadržni dom na Kapeli postal resnično kulturnoprosvetno žarišče pri izgradnji socializma v naš obmojni vasi.

rl.

Z letne skupščine Zveze vojnih vojaških invalidov

3000 prostovoljnih ur bodo dali
za gradnjo nove mizarske delavnice

Dne 2. aprila 1950 se je v dvorani OF vršila redna letna invalidska skupščina, na kateri so bili zbrani delegati invalidov iz vsega okraja.

Na skupščini so bili zastopani organizacijski sekretar okrajnega komiteja KPS tov. Barbarić, zastopnik Jugoslovanske armade in še ostali predstavniki masovnih organizacij.

Pozdravni govor je imel organizacijski sekretar OK KPS, ki je v svojem govoru v kratkem orisal delo, ki ga je prehodila naša KPJ in pa bodoče naloge, ki še čakajo našo oblast pri veliki nalogi izgradnje socializma.

Predstavnik JA je v svojem govoru prikazal ljubezen Jugoslovanske armade do invalidske organizacije in da si morajo biti — kakor v NOB — tudi danes zblizani. Kakor je nekdanja imela armija do invalidov čut tovarštva, tako hoče tudi danes ohraniti svojo tradicijo.

Po končanem govoru predstavnika Jugoslovanske armade je sekretar OOOZVI Rapi Rudi podal referat, v katerem je bilo prikazano delo invalidske organizacije v teku enega leta in bodoče naloge, ki jih mora invalidska organizacija izvršiti v okviru OF. Tovariš sekretar je v svojem govoru navedel, da so bili nanovo izvoljeni odbori v Bodoncih, Gornji Lendavi, Tišini, Beltinci, Mošćanci, Gornji Petrovci, Križevci, Salovci, Rogoševci in Cankova. V okviru OF je bilo po invalidski liniji izvršenih 96 masovnih sestankov, 27 pa je bilo sestankov s krajevnimi zvezami. V okviru OF je bilo storjenih 5.466 udarniških ur, ki so jih člani invalidske organizacije izvršili pri gradnji zadruženih domov, popraviljanju cest, regulaciji Mure itd. S strani okrajnega odbora Zveze VVI Murska Sobota je bilo po socialni liniji poslanih 658 prošenj za ortopedske pripomočke, polovične voznice itd. Težki invalidi I. in II. skupine so prešli od invalidske organizacije vsak po dve rjuhi in nekaj perila.

V preteklem letu je bilo na topliškem zdravljenju brezplačno 37 osebnih invalidov, na klimatekem zdravljenju pa 3 invalidi. V letošnjem letu je bilo za topliško zdravljenje pregledanih 46 oseb invalidov ter dva za klimateko zdravljenje, ki bodo nastopili tekoj, ko se prične sezona in se bodo zdravili na državne stroške. Invalidska organizacija namerava graditi veliko mizarsko delavnico. Član invalidske organizacije so se zavezali, da bodo v bodoče zrtvovali 3000 udarniških ur pri gradnji nove mizarske delavnice.

Končno je sekretar prikazal delo, ki še čaka invalidsko organizacijo v sklopu vseh masovnih organizacij. Centralnemu Komiteju KPJ v Beograd so poslali resolucijo: Delegat Okrajne skupščine invalidov murskosoboškega okraja potrjuje globoko vdanost našemu partijskemu vodstvu in izražamo odločno voljo, da pod vodstvom Partije in tovariša Tita nadaljujemo za nadaljnjo socialistično izgradnjo naše domovine, za pravo demokracijo in trajen mir sveta.

Ostro obsojamo klevetniško kampanjo, ki jo proti naši državi in našemu vodstvu vodi Sovjetska Zveza s svojimi sateliti. Najostreje pa protestiramo proti poizkusu informbirojevskih revizionistov, da našim demokratičnim organizacijam, kakor so AFŽ, LMS, posebno pa sindikatom onemogočajo sodelovanje v mednarodnih demokratičnih forumih. Obsojamo to kampanjo zato, ker škoduje mednarodni demokratični fronti miru, demokraciji in napredku, v kateri je Jugoslavija najsigurnejši bорец.

Čvrsto smo prepričani, da antimarksistična gonja Sovjetske zveze in njenih satelitov ne bo mogla zavreti naše socialistične izgradnje, naše borbe za svetovni mir in pravice malih narodov.

Okrajna skupščina poziva vse svoje člane, da še uporneje in še bolj predano vlagajo svoje sile za izgradnjo socializma v Jugoslaviji.

Naj živj slava Komunistična Partija Jugoslavije in njen herojski komitej s tovarišem Titom na čelu.

Delegati zbrani na okrajni skupščini okraja Murska Sobota. —R. R.

Tovariš profesor,

to ni prav!

V sredo, dne 29. marca t. l., se je vršila posvetovalna seja Telovadnega društva. Te seje so se udeležili tudi fizikturni referenti sindikalnih podružnic. Pogovor je imel namen dovesti do dobrih sklepov na podlagi pridobljenih izkušenj, da se delo na področju fizikture in športa poglobi. V pogovoru pa je tovariš profesor Rabič, ki poučuje telovadbo, izpadel z izjavo: »Nogometiši so razpuščena banda.« Da se dožene, v koliko je ta izjava upravičena, je

potrebno dobro premotriti delo Nogometnega kluba.

Po razpustu Sindikalnega športnega društva, ki ni dosegalo svojega namena, je bil ustanovni občni zbor Nogometnega kluba »Sobota«, ki je prej sodeloval v društvu, kot samostojna sekcija in žel v delovanju lepe uspehe, saj je bil najmočnejša in najagilnejša sekcija. Klub šteje 55 aktivnih članov in 450 podpornih. V sestavu kluba nastopajo štiri moštva in to: prvo in drugo moštvo, mladinsko ter pionirsko. Ta moštva imajo redne treninge in tudi pravila, izdana od Fizikturne zveze Slovenije. Ker se držijo teh pravil in so se v igri izkazala za dobre, je lahko vsem jasno, da to ni razpuščena banda in da je takšna trditev ne-miselna.

Nihče ne bi polagal važnosti izjavi, če bi bila izrečena posamezniku in z bilo čem utemeljena. Žalostno pa je, da je tovariš podal takšno izjavo pred člani Telovadnega društva, prisotnimi fizikturnimi referenti in člani nogometnega kluba. Jasno je, da takšna neutemeljena izjava kvari ugled kluba, da je žaljiva. Tem bolj žalostno pa je, da je dal to izjavo tovariš, ki ne pozna razmer niti delovanja kluba. Vsekakor bi bilo veliko boljše, če bi imenovani pristopil v pomoč klubu in mu z delom pomagal. V tem slučaju, posebno takrat, če delo še ne bi napredovalo, bi bil upravičen kritizirati delo istega, pa še tokrat ne na tako grob način.

Uprava NK »Sobota«.

OBVESTILO. Vse zamudnike obveščamo, da se registracija dvokoles za okraj Ljutomer vrši do vključno dne 30. aprila t. l. in sicer vsako sredo v dopoldanskih urah na poverjeništvu za notranje zadeve, uprava NM Ljutomer.

ZA KULTURNI DVIG
PO PREKMURSKIH VASEH

Puconci. Naša dramatska družina je v soboto in nedeljo uprizorila »Pot do zločina«. Izobraževalni tečaj, ki je nekoliko pozno začel z delom in dramatska družina sta dala pogoj za ustanovitve društva. Že je sestavljen iniciativni odbor in v kratkem bomo imeli v Puconcih svoje izobraževalno-umetniško društvo.

Vidonci. Pri nas so začeli s pripravami za ustanovitev izobraževalnega društva. V kratkem bomo ustanovili društvo, ki bo skrbelo, da bomo v jeseni tudi v Vidoncih imeli bogato kulturno življenje katerega si želimo.

Rogaševci. Mladina, ki je bila vključena v tečaj in ostala mladina je pokrenila akcijo za ustanovitev društva. Saj imamo knjižnico in odredko družino, a ustanovili bomo tudi pevski zbor. Za enkrat zbiramo mladino, ki se želi udeležiti kulturnega življenja v vasi.

Ižakovci. Naša mladina, ki se je udeležila izobraževalnega tečaja, želi ustanoviti svoje društvo v vasi, ki bo imelo naloge, da zajame vse mladince in odrasle in jih vključi v društvo. Društva že obstojajo v sosednjih vaseh, zato ne želimo biti med zadnjimi v okraju. Za ustanovitev društva imamo ugodne pogoje, ker imamo odredko družino, imeli smo izobraževalni tečaj in imamo svojo knjižnico.

Murski Crnci. Končno tudi pri nas oživlja naša mladina. Pripravljamo program za 1. maj. Učimo se enodejan-

ke od Nušiča, imamo deklamatorje in recitatorje. Sedaj je prilika, da si ustanovimo izobraževalno umetniško društvo, da bomo v naprej organizirali naše delo na kulturno-prosvetnem polju. Naši mladinci, ki so nameščeni v Murski Soboti, bodo pristopili k pripravam za ustanovitev društva.

Gančani. Pri volitvah v Zvezno skupščino smo malo lomili v naši vasi, toda sklenili smo, da bomo ustanovili v naši vasi izobraževalno društvo, ki bo imelo naloge, da se naša mladina in odrasli vključijo v delo na izobraževanju našega ljudstva. Pozimi smo imeli izobraževalni tečaj, priredili smo odredko prireditve, imamo tudi lepo knjižnico v kraju. Razen tega imamo prav dobre godbenike, od katerih je en član bil nagrajen ob priliki prireditve okrajnega festivala, pa tudi godba kot celota. To so zelo ugodni pogoji za ustanovitev društva, celo boljše, kot v ostalih vaseh okraja in če bo iniciativni odbor poživljal in pospešil svoje delo, bomo še tekom meseca imeli v vasi svoje društvo.

Rakičani. Pri nas v Rakičanu je že od davnih časov bilo bogato kulturno življenje. Tudi danes je in se čudimo, da odgovorni faktorji še niso pristopili k organiziranju društva. Sicer je bilo enkrat že govora o ustanovitvi društva, toda po odhodu tovariša Smodiša v Maribor je iniciativni odbor nekoliko zaspal. Sedaj se je tov. Smodiš vrnil in bo najbrž ponovno pristopil k organizaciji društva.

Viktor Širec:

Povej po naše

Sončen dan se je razlil čez kraje, ko je Pentek prirohnal v kuhinjo. Mariška ga je boječe pogledala in se brez vzroka sklonila k vratcem peči. Vedno kadar je prišel domov, se je tako plašno zgnila, saj je vedno godrnjal, kadar jo je presenečil. Ni maral, da bi posedela za trenutek.

»Sparaš se, šparaš! je brundal.« Nas pa zanemariš. Na kosilo moram čakati, obleke mi ne očistiš nikdar, niti na to se ne spomniš, da je treba tudi kravam pomagati in ne samo svinjam.

Pri kosilu je bil prav tak. Še preden se je vsedel k mizi, je jemal v roke vilice, nož ali žlico, obračal proti svetlobi in skoraj vsakokrat kaj zalučal proti njej.

»Zopet ni čisto, še vsa mast od večerjajnega kosila se pozna na vilicah.«

Jed, katero mu je postavila na mizo, je s tekom jedel, toda ko je grabil zadnje žlice juhe ali pa pospravil zadnje zalozge skrbno pripravljene govedine ali svinjetine — kar je pač bilo na mizi — je pričel prigovarjati:

»Juha ti je spet preveč zavrela... Meso pa se še drži kosti; napol surovo je! Kako dolgo bom še moral ponavljati, da boš enkrat dobro pripravila jed.«

Pa Pentekova Mariška ni bila slaba gospodinja. Že iz bojazni pred večnim govedinam pripravljenjem je vsako jed kar se da dobro pripravila. Sosedje so jo vedno spraševale za nasvet, kadar je bilo potrebno kaj posebnega pripraviti;

ob praznikih ali pa ob obiskih. Mariška je bila vedno boječa, že kot dekle ni nikdar ugovarjala. To ji je ostalo vse do zdaj. Včasih je komu potožila svoje nevolje ali pa se nasrkvaj razjokala. Nasmejati pa se nikdar ni upala. Tudi za nasmech je dobivala le grajo.

»Siten je, siten kot komar, toda vse ve bolje od nas,« je bilo mnenje vaščanov za Mariškinega Jančija.

Tako so mislili tudi takrat, ko so ga izvolili za predsednika krajevnega ljudskega odbora. Pred cerkvijo je ob nedeljah velikodušno dajal nasvete vsem, ki so jih od njega želeli. Srečo je imel, da je vsak nasvet bil boljši od tistega, katerega bi izmislil kdorkoli sam. S tem so računali, ko so glasovali; posebno pa še zato, ker jim je že nešteto krat ob svojem nasvetu zvitno pomežiknil:

»Ni potrebno biti prav vselej tako točen, kot se zdi po uredbi. Človek lahko pove kar tako na okroglo ali pa najde dober izgovor pa gre. Naši odborniki bi lahko to še bolj upoštevali, pa bi nam bilo, verjemite mi, mnogo boljše.«

Seveda bi prav vsem ugodilo, če bi se držali člani krajevnega ljudskega odbora nasveta premočnega Penteka.

»Za svoje ljudi je treba najprej skrbeti,« je trdil. »Ko bi jaz imel v rokah to oblast, ki jo imajo zdaj oni, bi bilo vse drugače,« je ponavljal tolikokrat, da se je ljudem zdelo prav mogoče, da bi bilo res veliko boljše, kot je bilo doslej. Zato so se tudi oglasili, ko so prišli z

okraja spraševati, koga bi radi v bodoče v odbor: »Penteka!« in so pojasnili: »Dovolj pameten je in nikdar doslej se še ni pregrešil proti nikomur in tudi proti ljudski oblasti ne.« Vsak je sicer vedel, da je Pentek godrnjal pri oddajah in vseh mogočih obveznostih, toda to so mu štelii vedno v dobro, ker so računali s tem, da bo upošteval njihove osebne koristi.

»Te pomije nimajo mesta tu,« je brcnil v kanto ob peči. »Tudi cote spadajo drugam in ne na kredenco,« je pograbil krpe in jih vrgel na mizo. »Posoda bi morala biti že davno čista,« se je ozrl na klop ob oknu.

Mariška ga je opazovala izpod čela. Pričakovala je še kaj, toda Jančij se ni zmenil zanjo. Stopil je k vratom, se še enkrat obrnil proti njej in ocenjevalno pogledal po kuhinji. Zinil je, kot da bi hotel še kaj pripomniti, pa je samo zaloputnil z vrati za seboj.

Oddahnila si je in hitela, da stori, kar ji je poveljal, hkrati pa je prisluškovala korakom za zidom. Slišati je bilo, kako premika stole in uganila je, da jemlje z omare liker in pecivo, katerega je vsako krat prinesel iz mesta, a ne zanjo. Nikdar ji še nič dobrega ni storil. Niti z besedo se ni potrudil, da bi ji vsaj enkrat v sedmih letih zakona ugodil.

»Za popoldne pospravi sobo. Mizo pogrnj in pripravi šest stolov. Pa glej, da bo vsa vas vedela za to!« se je zopet oglasil skozi napol odprta vrata in jih zopet zaloputnil.

Po korakih je uganila, da se je napotil v vas. Ko je zadnji korak po stopnicah zamrl, je olajšano vzdihnila, se obrnila

I. Zmagor:

Pesem naših sejalcen

Zarja prelila je polja — ozimino bujno;
njive zorane še včeraj, predvčeraj...
Vstali smo čili in urno;
zdi se: pomlad nam se v kri je prelila.

V svežih popevkih rastočega dneva
pno se življenja oboji mogočni;
misel sleherna — i radost i upi i želja
našega Prvega maja so slavoloki!

Vse je v pogledih, kar srca ogreva:
zarja bodočega jutra in jeklo prekaljeno včeraj.
Mi nasmejani sejalcu čez polja zdaj gremo;
seme za nami pa kmalu bo vzkilo — bogato rodilo.

V žaru večernem še v naših očeh bo gorelo
V mraku, pozneje, ko polja zagrne že krilo noči,
vsem nam zapolje po žilah uporno, prijetno,
kakor v semenih, ki klijajo v toplem objemu prsti...

V Bakovcih bodo nadaljevali zobraževalni
tečaj v okviru ljudske univerze

V nedeljo so v Bakovcih zaključili izobraževalni tečaj. Tečajniki so bili v glavnem mladinci in mladinke. Ta dan so priredili razstavo predmetov ki so jih izdelali v tečaju. Šivilje so razstavile obleke, moško in žensko perio ter ročna dela, a kuharice razno pecivo. Popoldne je bila kulturna prireditev v šoli. Zbralo se je okrog 200 ljudi. Tečajniki in tečajnice so pokazale, kaj vedo in kaj so se naučile. Mladina, ki se je pod vodstvom tovariša Buzetića učila na pihalnih instrumentih, je dobro zaigrala veselo korčnico, ki je dvignila razpoloženje na prireditvi. Na koncu programa so vsi navzoči zapeli državno himno in tako se je končal srečani deli proslave.

Ta tečaj je začel s 47 tečajniki in na koncu tečaja je bilo 54 tečajnikov. Kako to, da je število naraslo? Pomeni, da so v Bakovcih imeli pravo vodstvo tečaja. Tamkaj so vsi sodelovali. Vaška osnovna partijska organizacija je bila 100% vključena v tečaj. Delale so članice AFŽ, a mladina je dala veliko številu tečajnikov. Razen kuhanja in šivanja so se tečajniki in tečajnice izobraževali dvakrat tedensko teoretično pod vodstvom tovariša Deškovića. Mladinci so imeli dvakrat tedensko vaje na instrumentih, torej so ves teden delali v tečaju. Za izobražbo so porabili 214 ur. Razen tega so imeli trikrat predavanje v okviru Ljudske univerze. Ob tej priliki so se predavanja udeležili tudi ostali vaščani. Kako je bilo v tečaju in kako

mislijo o tečaju sami tečajniki, nam jasno pove vprašanje, ki so ga štirje mladinci postavili vodji tečaja. »Kaj bomo zares prenehali s tečajem?« so vprašali in ko jim je vodja tečaja rekel, da je tako, so mu rekli: »Dolgo bo čakati do jeseni!« Pa so sklenili, da ne bodo prenehali. Tečajniki se bodo udeleževali do jeseni predavanj v okviru Ljudske univerze, ki jih bo organiziral OOLP. V jeseni bodo nadaljevali zopet v tečaju.

Se nekaj je, kar je poživelo ta tečaj. Predavatelji so bili tudi iz ljudstva. Kuhanje je učila mala kmetica tov. Kosova, ki je vložila veliko truda in časa, da nauči kuhati vaška dekleta, a tov. Cipotova je učila šivanje. Mladinska organizacija je skrbela za obisk.

Tako je IZUD »Mura« v Bakovcih izpolnilo svojo nalogo, a obenem bo v jeseni organiziral nov tečaj. Tov. Buzetić, ki je tudi vložil veliko truda v tečaj, bo moral do jeseni zbrati vaške pevce in pevke, ker je sam dober pevec in po zna note. Saj je na tečaju učil mladince note.

Se nekaj moramo pripomniti. Tečaja bi se lahko udeležili še tisti mladinci, ki so letos izostali. Prav tako mladinke. To bo naloga mladinske organizacije. Vsekakor je mladina v Bakovcih dokazala, da se želi izobraževati in da se bo izobraževala še v bodoče in to v še večjem številu kot dosedaj. Na uspehih moramo Bakovčanom čestitati.

Zakaj v Dolnji Lendavi čakajo
v vrsti na kruh?

V času vojne iz v prvih letih po končani vojni so se ljudje navadili na pririvanje in čakanje pred trgovinami. Ostanki tega so se ohranili do danes, a s časom izginejo. Zato je tem bolj čuden primer v Dolnji Lendavi, kjer ljudje čakajo v vrsti pred prodajalnami kruha. Ob pol šestih se že zbirajo pred prodajalno kruha pri podjetju Proizvodnje nafte. Čakajo, da pridejo na odprejo, potem pa še tako dolgo, da pridejo na vrsto, ker 30 ali več ljudi ne more biti naenkrat postreženih.

Zakaj čakajo v vrstah na kruh tu ga ne kupijo zvečer? Ali so morda potrošniki v D. Lendavi tako nezaupni, da ne zaupajo naši preskrbi s kruhom? Ali pa se vselej naj prodaja kruh brez kart.

Niti eno niti drugo, ampak preprosto — čeprav čudno — v D. Lendavi primanjkuje kruha, zato ga popoldne ne morejo dobiti. Prodajalne so sicer odprte do 17 ure, toda le zaradi predpisov, ker kruh prodajajo kvečjemu do 9 ali 10 ure. Potem pa ga zmanjka. Kdor ga

ne kupi v jutranjih urah, ga ne dobi. To je dnevni pojav v prvi polovici meseca. Proti koncu meseca se prodaja včasih tudi popoldne.

»Peki ne pečejo dovolj kruha zaradi tega, ker nimajo dovolj moke,« je pojasnjeval prodajalca. Če ne bodo pekli kruha in prodajali dovolj kruha, bodo potrošnikom ostajale krušne nakaznice in bodo za »rihodni« mesec dobili spet manj moke, kot bi je rabili za kritje potreb. Ba se pečejo več kruha tudi zato, ker se bojijo, da ne bi mogli prodati vsega do večera, drugo jutro pa bi bil že suh. Našale pravijo, da potrošniki kupujejo moko, če ni kruha.

Kakor koli je, potrošnikom je treba omogočiti, da si bodo lahko kupovali kruh v prostem času in ne bodo čakali v vrsti ali pa med delom zapuščali službeno mesto. Kajti to ne izvirja iz pomanjkanja moke, ampak iz birokratskega poslovanja nekaterih za to odgovornih ljudi.

kavom preko oči in čela ter zamahnila, kot da bi hotela ostreti neznozne misli...

Stari Lutar je obstal na križišču in z nepokorno roko nameščal boben, katerega je prej porinil za hrbet. Prav tako nesigurno je prijel za palčice in se omotično zazibal. Frkolini so skakali okrog njega, on pa jih je zmerjal:

»Koudiške! Nete šli kraj!«
Zabobnjari je enakomerno in močno s komaj opaznimi presledki, kot je pač že desetletja opravljal to delo. Zenske so se ustavile ob vratih, plotovih, oknih in prisluhnile. Tudi Mariška je stopila k vratom v pričakovanju novic.

»Gnes večer ob pou osmi boude v šoli masovni sestanek vsej članov Osvobodilne fronte...« je zateglo odmeval njegov glas.

Ko je končal, se je pijano zamahnil in se obrnil proti Mariški. Svetlo brezbržno jo je pogledal in zagrmel:

»Tvoj stari je pravo, da ne trebej nikaj rihlati. Popodni ga nede.«
Skobacal se je počasi na kolo in v vijugah odpeljal naprej v vas. Na vseh oglih se je ustavil in »odpoveval« enolično obvestilo.

Ljudje so pričeli ugibati, kaj bo zopet zvečer? Pa so kaj kmalu uganili: Nekdo bo zopet prišel z okraja. Bratšova Etika, ki je delala zdaj tu zdaj tam, pa če je naneslo tudi na svoji krpicu zemlje, je hitela od hiše do hiše in iz same ženske brbljivosti želela vsem in vsakemu pojasniti:

»O socializmi do nen gučali. Včera sen čula v varoši, da pridejo tudi k nan.«

Mladina soboškega okraja pričakuje 1. maj

Mladinski aktiv okraja M. Sobote predgleduje v času tekmovanja za 1. maj svoje delo in odstranjuje napake. Vzpostavljajo svoje vrste in oživljajo delo aktivov z različnimi oblikami dela organizacije. Uspehi se odražajo na vseh področjih: v kulturno-prosvetnem delu, politično-ideološki vzgoji, fizikalni in v reševanju vseh gospodarskih problemov.

Sekretariat aktivna Cankova je na svojem sestanku preštudiral načrt dela svojega aktivna. Diskutirali so o gospodarskih problemih vasi in o največji ogroženosti površin zemlje in o tem, kako bi njihov aktiv pomagal z delom staršem, katerih sinovi so v JA. Predlog, da bo mladina delala z udarniškim delom, bo sekretariat prenesel na aktiv, ter kako rešiti pereče vprašanje delovne sile. Da bodo delo organizacije še izboljšali, pripravila aktiv za 27. april delovno konferenco in kulturni program, kjer bodo prikazali kulturno-prosvetno dejavnost aktivna in pionirskega oddela. Potem tega dela jim bo dana možnost, da dobijo sredstva za izlet, s katerimi bodo omogočili istega siromašnim mladincem.

Mladinski aktiv soboškega okraja so reševali naloge ob mobilizaciji delovne brigade pomanjkljivo

Mobilizacija mladine v Novi Beograd je zahtevala od naše mladine ogromno poštrevnosti. Vendar aktivni sami niso bili dovolj potrebni po tem, da bi tudi oni s sekretariati na čelu priskočili v pomoč mladincem za preprečevanje staršev, da bi jim prikazali naloge mladinske organizacije in potrebe pri sodelovanju izgradnje socializma. Tako je bilo nešteto mladincev prepričanih samih sebi. Ti niso vedeli, ali aktiv sploh mo. blizira in so hodili na OK LMS spraševati, kam naj se prijavijo. Tu se vidi, da se-

Prejšnja sekretarka mladinskega aktiva Selo top. Kerčmar Irma si je dovolila dati obveznost mladinskega aktiva brez vednosti mladine

Mladina Sela najostreje obsoja obveznost svoje sekretarke aktivna, ki je smatrala, da je opolnomočena sklepati, kaj naj dela mladina tega aktiva. Tako je tova Irma izjavila na OK LMS-u, da se je celoten mladinski aktiv prijavil na mladinsko delovno akcijo. Vendar, ko so prišli instruktorji OK LMS v njihov aktiv, mladina o tej obveznosti ni ničesar vedela. Nastalo je vprašanje časti mladine Sela in mladine je odločno zahtevala, da gre mladinka Irma in da vsaj delno popravi to podlo delo. Tovarišica je pa sprito mladine izjavila: »Če gremo vsi, grem tudi jaz.« Vedela je, da vsa mladina nima možnosti iti v brigado, saj so že v aktivu mladinci, kateri so bili že po dvakrat v mladinski brigadi, doma imajo stare starše, bolane. To je ona dobro vedela, zato si je vzela to za izgovor in se mladini posmejevala. Mla-

AFŽ radgonskega okraja se pripravlja na Teden matere in otroka

Članice AFŽ radgon. okraja so na svojem posvetovanju sklenile, da bodo ob spomladanskem četvi skrbale, da bo obdelan vsak kosček zemlje. Sodelujejo tudi pri ustanavljanju frontnih brigad, ki bodo pomagale obdelati zemljo ogroženim sektorjem.

V kmetijskih delovnih zadrugah bodo poživile delo aktivov za izboljšanje kosek. V tednu cest se bodo žene v čim večjem številu udeležile prostovoljnega dela pri popravilu cest. Vršijo se že priprave za teden matere in otroka. Otroške sejmice bodo izvedle žene na 6 centrih in to: v Gornji Radgoni, Slatinu Radenci, Videm ob Ščavnici, v Apa-

Pa ni ničesar »čula«, kajti ni bila v »varoši« in ljudje je tudi niso mnogo poslušali, saj so vedeli, da je prava vaska prisnoda, ki brbra vse, kar ji prvo na jezik pride, pa čeprav se takšno laž. Njeno vest pa so le sprejeli in jo se na prejšnji raznašli. Kmalo so bili vsi prepričani, da bo tako. Sicer pa — kaj bi naj govorili zvečer na sestanku? Kadarkoli je prišel aktivist v vas, so govorili o socializmu, o življenjskem standardu, o ideološkem dvigu, o demokratizaciji oblasti in o nešteti fondih in aktivnostih in še o marsičem, kar niti Jančija ni šlo v glavo, čeprav se je včasih tudi on pobahal s temi učenostmi, ne da bi pazil na to, v kakšni zvezi izgovarja besede.

Lajči je sedel na hrastovem deblu ob hiši, ko se je pripeljal v vas aktivist. Lani, ko je šel v frontno brigado, ga je srečal na okrajnem odboru Fronte. Takrat se mu ni ljubilo v brigado, toda Janči se je spravil prav nad njega in še nekateri njegovi vrstniki, ki so v vasi tvorili prešerno fantovsko družbo in so se ne enkrat posaljali na račun močnega Jančija.

Zdaj se je zadovoljno nasmehnil. Takrat, ko je prvič videl tega fanta, se mu je zazdelo, da je najmanj najmočnejši človek v okraju, tako košato se je gibal v pisarni. Precej časa ga je opazoval, preden se mu je upal približati in ga nagovoriti. Trdno je namreč sklenil, da ne pojde v frontno brigado samo zaradi tega, da bo nasprotoval Jančiju.

»Tovariš!« ga je poklical takrat iz kota ob vratih, kjer je obstal in mečkal kapo. Ta pa ni niti odgovoril. Videlo se je na njem, da je namerno preslišal. To

dincem. Na izlet bo šel celoten aktiv in to na morje. Aktiv kliče na tekmovalno aktiv Rogoševci in Križevci po vseh vprašanih dela mladinske organizacije. Mladinski aktiv Križevci je že vse leto skrbel za razvedrilo mladine in iskal možnost da si zagotovijo sredstva, s katerimi omogočijo izlet tudi mladini, ki je siromašna. Tako si je potem kulturno-prosvetnega dela pripravil 10.000 din, kar bodo uporabili za izlet na morje celotnega aktiva.

Prav tako tudi delo naše zadrugne mladine prinaša željo mladine v aktivu Ocinje, Kramarovi in Fikšinci, da si po celoletnem delu najde oddih in razvedrilo potom mladinske organizacije. Tako so se celotni aktivni te zadrugne mladine pripravili za izlet, ki jim bo omogočil ogled našega morja in Postojnske jame. Ta mladina pripravila za 27. april delovno konferenco, na kateri bo dala pregled celotnega dela svoje organizacije.

ekretariat aktivov niso v dovoljni meri razumeli pomena mobilizacije in mladino niso seznanili s plani aktivov. Da je mladina pripravljena sodelovati pri teh akcijah, nam jasno pričajo aktivni Ocinje, Kramarovi, Fikšinci, Lončarjevi in Križevci. Zato v slehernem aktivu pregledimo možnosti sodelovanja mladine in uresničujemo plane delovnih akcij. Pri tem pa razvijamo politično delo naših aktivov, kajti le takrat bomo razumeli pomen in potrebo mladinskih delovnih brigad.

R. K.

dina Sela pa smatra, da je to izigravanje mladinske organizacije, kajti ona je dobro vedela, da to ni le plan na papirju, temveč da mladinska organizacija uresničuje svoje plane z delom ne le z besedami, da brigada ni le brigada za delo, temveč da je to šola naše mladine. Ona se je vsemu temu smejala, češ saj ne bo nobenega za brigado. Mladina je to razumela. Prijavila sta se dva mladince, kljub temu da sta še mlada. Sprašuje se pa mladina, ali je lahko v njihovem aktivu članica sekretariata še naprej takšna mladinka? Jasno je, da ne! Mi hočemo člane sekretariata takšne, ki skupno z vsemi izvajajo naloge našega aktiva, so iskreni in čuvajo čast njihove organizacije. Zato ne morejo imeti v svojih vrstah mladinko, ki hoče izigravati in razbijati njihove vrste.

I. O.

čah, Tratah in pri Benediktu. S 1. majem se prične tekmovanje za Teden matere in otroka. To tekmovanje zajema vzgojno vprašanja, postavitev otroških igrišč, prostovoljno delo pri ureditvi igrišč in Didov, ustanovitve uslužnostnih podjetij: šivalnic, pralnic, krpalnic itd. pri KDZ, obisk pri materah z več otroki in obdaritev, pregled in popis otrok, ki so izpadli iz garantirane preskrbe, šivanje in pripravljanje igrač lid.

V času protituberkuloznega tedna bodo žene izvršile popis vseh tuberkuloznih bolnikov, zlasti otrok. Poskrbele bodo za kresove na predvečer praznikov 27. aprila in 1. maja.

je Lajčija nekoliko razdražilo. Mislil si je: »Ravno takšen si kot jaz; bom te žele!«

»Tovariš, rad bi vedel, če moram res v frontno brigado,« je krepko stopil proti njemu. »Jaz bi rad in vsi pri nas tako mislijo, da naj gre predsednik, ki nas sili tja, prvi v brigado, pa bomo šli vsi.«

»Mi vemo, da gradimo socializem,« se je obrnil ta proti njemu in ga samozadovoljno pogledal. »Mi čutimo, da gradimo socializem, zato bomo šli v frontno brigado.«

»Seveda, seveda,« se je zmedel Lajči. »Toda to ni prav, da moramo iti tni, ki imamo dosti dela doma. Naj grejo tisti, katerih je doma preveč.«

»Šli bomo samo tisti, ki čutimo, da zavestno gradimo socializem. Tisti pa, kateri tega ne čutijo, od socializma ne dobijo ničesar.«

Lajči je priklimal in ni vedel, kako bi začel. Mislil je povedati, da naj grejo vsi tisti, katerim predsednik tako rad ustreže v vsem, kar ga zaprosijo, vsi tisti, ki mu prinašajo vino in šunke, pa celo prašičke za to, da jim zmanjša oddajo ali pa jim izda potno dovolilnico za prevoz prašiča iz vasi, da ga lahko prodajo po »črni« ceni, kljub temu, da imajo obvezno oddajo.

Ta blede fant ostrega pogleda se je obrnil od njega in stopil v sosedno pisarno. Lajči pa ga v zadregu niti niti niti niti. Počasi se je obrnil in odšel.

Tudi v Dolencih deluje KUD

Kulturno umetniško društvo v Dolencih so ustanovili lansko leto. Društvo je po svojem obstoju še mlado, vendar je pokazalo v svojem delovanju že vidne rezultate, kar se vidi po tem, da so lansko leto predstavili štiri odrske igre. Priznanje za poštrevno delo lahko damo predvsem režiserju tov. učitelju in tudi ostalim poštrevnim igralcem, ki so vložili svoj trud za to. Tudi v nedeljo, dne 16. aprila 1950 so predstavili na domačem odru enodejanko »Lorvorjev vec. nec«. Igro so predstavili precej živo, kar se je videlo po navdušenju gledalcev, ki so se tudi v velikem številu udeležili. Sedaj se že zopet pripravljajo za novo igro, ki jo bodo predstavili v maju mesecu.

Tu se vidi, da je društvo pripravljeno delovati, kar je tudi velikega pomena za kulturni dvig same vasi. Sklenili so tudi, da bodo šli gostovat v druge okoliške vasi. Društvo bo si moralo pridobiti čim več članov, kar jim bo v pomoč v njihovem delovanju.

L. Š.

Mesec pospeševanja komunalne dejavnosti

Na konferenci zastopnikov okrajnih poverjeništev za komunalne zadeve za Mariborsko oblast so sklenili organizirati od 1. do 31. maja »Mesec pospeševanja komunalne dejavnosti«.

Ob tej priliki so razčlenili organizacijo za uspešno izvedbo teh nalog, ki so jih imeli v pomembne. Osnovna naloga vseh organov komunalne dejavnosti okrajnih ljudskih odborov je v navedenem mesecu predvsem seznaniti široko ljudsko množico o pomenu in cilju komunalne dejavnosti v dobi gradnje socializma.

V »Mesecu pospeševanja komunalne dejavnosti« je posvetiti vso pozornost čiščenju mest in vasi. V tem pogledu je boljše dejavnosti zelo obširno. Kjer je le mogoče, je prebrati in osnažiti vsa stanovanjska in gospodarska poslopja. Podstrešja in ostale prostore je očistiti vseh nepotrebnih in gorljivih predmetov, med katerimi je tudi precej odpadnega materiala, ki ga nujno potrebuje naša industrija kot važno surovino.

Očistiti je vse pločnike, popraviti cestniča, kanale, ograje, plotove in drugo. Ta dela sicer spadajo med naloge »Teden cest«, zato jih je treba izvesti čimprej.

Urediti je parke nasada, otroška igrišča, očistiti gnojnice jame, greznice, napajališča in podobno.

Izvršitev teh nalog zahteva sodelovanje in udeležbo vsega prebivalstva, kajti le v tem slučaju bodo uspehi dela zadovoljni.

Ga.

Sindikalna podružnica Narodne banke v Gornji Radgoni je gostovala v »Nunski grabi«

Pred dvema mesecema je bila ustanovljena sindikalna podružnica Narodne banke v Gornji Radgoni. Na prvem občnem zboru so si člani zadali med drugim obveznost, da bodo prirejali kulturne prireditve na podeželju.

Dne 16. aprila je kolektiv Narodne banke uprizoril v Vinogradski zadrugi »Nunski graba« propagandno igro »Denar v nogavicah«. Nastopal je tudi sindikalni pevski zbor, folklorna skupina in recitatorji. Gledalci, zadržani, ki so dvorano napolnili do zadnjega kotlička, so bili s programom prav zadovoljni, ter so izrazili željo, da naj jih večkrat obiščejo.

Ta lep uspeh novoustanovljene sindikalne podružnice Narodne banke v Gornji Radgoni kaže, da je kolektiv pravilno razumel svojo nalogo za povezavo mesta z vasjo.

NAROČNIKI,

poslužite se priloženih položnic in plačajte zaostalo naročnino; če pa sicer jo že plačali, pa predplačate za tekoče leto. Pomislite na to, da s tem omogočate redno izhajanje tednika, da je od tega odvisna tudi pestrost časopisa.

bomo tisti, ki čutimo, da gradimo socializem.« Njega pa v brigadi ni bilo.

Pomečnil je zdaj, ko ga je opazil v vasi. Vprašal ga bo na sestanku, če čuti, da zavestno gradimo socializem in kako čuti. Na tilnem se je nasmehnil ob predstavi, kako je mož presenečen in ne ve odgovoriti. On sam namreč nikdar ni vedel, kako se da čutiti socializem. Čutil je, da je lačen ali žejen, toda socializem ni nič takšnega. Sicer je bral v časopisih, da gradijo velike tovarne in železnice, pa še marsikaj, toda tega človek ne more čutiti.

Čutil pa je nekaj drugega. Če je prišel v mesto in se vsedel v kavarno, ga ljudje niso gledali po strani, in če je koga nagovoril, mu je mirno in prijazno odgovorjal. Pa tudi učitelj v sosedni vasi ni bil takšen, kot je bil to oni stari iz prejšnjih let. Ta je prihajal celo na mladinske sestanke, ali se vsedel med starše in se pogovarjal z njimi dolgo in na široko o vsem, kar jih je zanimalo.

Včasih je čutil, da ima kaj povedati in ni mu bilo ničesar, da naj ne more, drugič, češ da je to za gospodo. Čutil je, da je zdaj veliko lažje, ko ni več tistih, ki so včasih tako zviška gledali na njih kmetiče. Zdelo se mu je prav, da so se možgani kmetje, kot Kokaš, potuhnil in morajo delati kot vsi drugi ali pa pravično plačati vsem, ki so toliko pametni, pa so se pozanimali, koliko lahko zahtevajo za svoje delo.

Stevan se je naslonil ob ograjo in pomečnil Lajčiju. Oba sta se nasmehnila. Ob tem nasmehu, kakor da bi ugasla dnevna svetloba. Vse je postalo

Za svoje delo so prejeli priznanje

V soboto popoldne je bila v kleparški delavnici Mestnega podjetja M. Sobote skronna, a pomembna slovesnost. Kolektiv je prejel prehodno zastavo Okrajnega ljudskega odbora in Z. S. J. okrajnega sveta, kot najboljšo podjetje za I. tromesečje 1950. leta v okrajnem merilu.

Čeprav je kolektiv v prvem mesecu bil pod planom zaradi tehničnih ovir, je napei vse sile, da je istega 31. marca dosegel z 101%.

Ne samo v dosegi plana, ampak tudi kvaliteti se je polagalo ogromno pažnje. Tekmovanje, ki ga je kolektiv napovedal v čast volitev v Zvezno skupščino, je vzpodbudilo kolektiv, da je začel izdelovati predmete, za katerimi nas potrošnik-kmet najbolj sprašuje na trgu, med katerimi so tudi čohala za govejo živino.

Največ je doprinesel k temu tov. Uršič Jože, ki je izdelal potrebno orodje. Kot predsednik sindikata v podjetju se nenehno trudi in vlaga vse napore, da je kolektiv med najboljšimi.

Za dosego plana sta ogromno prispevala udarnika Frumen Stefan in Kolman Štefan, ter tovariši Medved Bogo, Hari Franc, Koter Alojz in Kerčmar Jožef. Težko je ugotoviti, kateri so najboljši, ker je celoten kolektiv kakor eno mravljišče. Tudi učenci v podjetju so

odlični ter je lahko podjetje ponosno, da ima v bodoče zasigurni mladi kader.

Začuden in s ponosom je sprejel kolektiv sporočilo, da so si pridobili visoko priznanje za delo. Prejeli so tudi nagrado v znesku 5000 din. Z visoko zavestjo in s ponosom je sprejel zastavo tov. Komančič, katero mu je predal tajnik OS. Kolektiv se je obvezal, da bo tudi v bodoče napei vse sile, da še tudi v bodoče ostane v njegovi posesti.

Nagrade so prejeli tudi učenci v podjetju, ki so s svojo zavestjo in delom pomagali ostalim delavcem največ pri izvršenju plana.

Omeniti je še potrebno, da se posamezni delavci veliko ukvarjajo z izdelavo novih strojev in raznih aparatov. Na čelu teh pa sta tov. Lutar Vinko in Sever Jožef. Mestnim podjetjem sta pridobila že veliko vsoto in usposobila obrate, da niso v zastoji. Zaradi tega bo naloga MLO, da deo teh tovarišev pravilno oceni in jim kot priznanje dodeli nagrade, ki jim po zakonu pripadajo.

Z dosedanjim delom je sindikalna podružnica v podjetju dokazala, kako je kolektiv sposoben, da v najtežjih pogojih rešuje probleme in dosega uspehe, ki niso v čast samo kolektivu, ampak vsem podjetjem MLO. Njihov sloves v dobrih izdelkih je danes razširjen v vsej državi.

PO DOMOVINI IN V TUJINI

V naši največji ladjedelnici »3. maja« na Reki, kjer so lani zgradili prve štiri velike prekoceane motorne ladje, so nedavno pričeli graditi nove, še večje motorne ladje. Prvo, ki bo imela ime »3. maja«, že gradijo. Njena nosilnost bo 4200 ton in brzina 17 morskih milj na uro, kar pomeni 3 morske milje več na uro, kot ladje, ki so jih doslej gradili in 300 ton nosilnosti več. Zgradili pa bodo še 3 ladje te serije.

*

V Zagrebu je bilo preteklo nedeljo IX. zasedanje plenuma centralne uprave sindikata gradbenih delavcev Jugoslavije. Sekretar centralne uprave tov. Savo Medjan je med ostalim poročal, da so gradbeni delavci v lanskem letu izročili domovini stanovanja za nad 90.000 delovnih ljudi. Razen tega so zgradili 3007 industrijskih objektov, 689 mostov v skupni dolžini 26,7 km in vrsto drugih objektov.

*

Delovni kolektiv v Rankovčevem je dal lani našim železnicam 1000 novih odprtih tovornih vagonov, letos pa bo izdelal že nad 2000 vagonov. Te dni bo izročila tovarna železnicam 50 tovornih vagonov z nosilnostjo 45 ton. To je prva serija tako velikih vagonov izdelanih v naši državi.

*

V Bosni in Hercegovini se je takoj po osvoboditvi pričela borba proti nepismenosti. Že leta 1945 in 1946 se je naučilo čitati in pisati skoraj 62.000 ljudi, do konca lanskega leta pa že 552.480 prebivalcev. Letos prirejajo 8.230 analifabetičnih tečajev, ki jih obiskuje 47.400 oseb. Po zaključku letošnjih tečajev v mnogih krajih ne bo nepismenih.

*

Gradbeno montažno podjetje »Elektroprenos«, ki je v Sloveniji zgradilo že 350 km daljnovodov visoke napetosti, bo letos z graditvijo daljnoveža Velenje—Ljubljana za 110.000 voltov, izvršilo poslednji daljnovod po petletnem planu graditve daljnovodov v Sloveniji.

*

Iz vseh delov države se je zbralo v Beogradu 46 mladinskih delovnih brigad,

v katerih je nad 8000 brigadirjev, ki so že začeli z delom.

*

V splošni študentovski restavraciji so v preteklem tednu poskusili lupiti zelenjavo kemičnim potom. Dosegli so zelo lepe uspehe. Po štirinurnem namakanju v sodovi raztopini so popolnoma očistili in olupili krompir. Kemično lupljenje ostale zelenjave in sadja je prineslo podobne rezultate. Kemično lupljenje sadja in zelenjave se je uporabilo pri nas tokrat prvič, a v ZSSR in ZDA je lupljenje na ta način že udomačeno.

*

V mariborski Predilnici in tkalnici se je razmahnil nov način tekmovanja. Uveljavile so ga mladinske brigade imenovale so ga kar »šahovski« način. Ta način se razlikuje od Sirotanovičevega, ki zajema samo po eno brigado, v kateri v tem načinu tekmovanja so zažele vse brigade istosojno; skoraj vsa tovarna. To je ogromnega pomena ne le za storilnost, marveč predvsem za delavsko zavest, ki se dviga ob uspehih.

*

V Indiji v kneževini Hajdarabad zajema gverilsko gibanje vedno večji obseg. Močan gverilski oddelek nadzoruje področje 24.000 km² Tolenganes. Indijske oblasti organizirajo kazenske ekspedicije, da bi gverilce uničile. Proti gverilcem so poslali policijske motorizirane oddelke.

*

V preteklem letu je razglašeno 423 delavcev grafične industrije Jugoslavije za novatorje in racionalizatorje. Ti so s svojimi iznajdbami prihranili državi 3 milijone 432.000 d.n. Poleg tega je razglašeno 817 udarnikov. Izmed teh je 445 žena.

*

V LR Hrvatski bodo porabili letos za graditev novih industrijskih stavb, stanovanjskih hiš in kmetijskih gospodarstvih poslopj 5 milijard 400 milijonov dinarjev. Samo za delovne ljudi bodo letos zgradili nad milijon m² nove stanovanjske površine.

včasih spravil celo v jok, očeta pa v besnost in to samo zato, ker ni hotel ubogati; zato, ker je vedel da ni prav, da mu branijo vmešavati se v takšne zadeve, kot je gradnja zadrugne doma, organiziranje mladine v klub tehniko. Se marsikaj podobnega je bilo in to je Lajčija grizlo.

»Težke zadeve so to,« mu je Stevan vselej pritrjeval. »Toda starši so le starši. Tudi jaz imam stitnosti z njimi, pa se zdržim. Veš, kako dobro se jim zdi, če jim v šali povem kaj poučnega, oziroma kaj takšnega, kar gre meni v korist. Niti ne opazi, da mi dovoljujejo. Malo se nasmehne, malo jim polaska, pa je prav.«

Lajči se je oprjel tega načina in je uspeval. Sicer ni šlo tako kot Stevanu, pa je le bilo vedno bolj vzdržno. V enem pa sta si bila le edina. Predsednika Jančija sta sovražila. Njegov nastop je rnil njuno samozavest in mladinski ponos. Čutila sta, kot da ju želi za marsikaj prikrajsati. V odporu do njega sta mu v vsem nasprotovale in ga zasledovala na vsakem koraku. Za marsikatero nepravilnost sta izvedela in o tem načela pogovor v vasi. Včasih sta se celo oglašila na masovnih sestankih, toda pritrjevali jima ni nihče. Vsi so raje molčali. Le na samem sta slišala besede priznanja.

»Je tako, toda on ima oblast v rokah in moramo molčati. Če ne, nas zašije pri davku, pri oddajah, pri odhodu v frontne brigade in še v marsičem.«

»Z oblastjo razpolagamo mi, pa ne on,« je rentalil Lajči, pa vselej zaman.

Nadaljevanje prihodnjic.

Vse do lanskega poletja je v Soboti in v vsem okraju agilno deloval eden izmed najboljših aktivistov, tovariš

Mele Anton

Pozna ga v Bodoncih, kjer je bil komandir postaje Narodne milice in tudi v Cankovi, kjer je vršil enako službo. V l. 1948 je bil nameščen pri upravi Narodne milice v Murski Soboti v svojstvu gasilkega referenta. Tudi na tem polju dela se je izkazal kot dober organizator in izredno pošten.

Letos 4. aprila je po neozdravljivi bolezni, katero je dobil v internaciji v Dachau, ob pol peti uri zjutraj umrl v svoji rodnici vasi v Cerkljici v okraju Postojna, kamor je šel teden dni prej z upanjem, da mu bo koristila sprememba podnebja. Njegova želja je bila, da ga pokopljejo v domači vasi kot komunističnega borca za dobro svojega ljudstva. Za njim žalujejo poleg znancev in sorodnikov žena in trije otroci, katere je smrt Antona zelo hudo zadela.

Iz Murske Sobotice so šli na pogreb člani uprave Narodne milice in organi Narodne milice iz soseskega okraja, predstavnik Zveze borcev tov. Rapelj Rudi-Savo, za Okrajni komite KPS tov. Peče Oskar.

Masovne organizacije, službeni tovariši, znanci in sorodniki so se dostojno poslovili od Mele Antona, ki nam bo ostal v trajnem spominu.

Avto-moto društva M. Sobota je izvedlo prvo akcijo na vasi v tem letu

Od vseh organizacij Ljudske tehnike v soseski okraju je v zadnjem času najlepše napredovalo Avto-moto društvo. V aprilu je priredilo akcijo na vasi in to v Prosenjakovcih. V Prosenjakovcih je članstva pričakovano množica vaščanov. Ob 15. uri je bil v osnovni šoli sestanek, kjer je šolski upravitelj tov. Kardoš s toplim pozdravom sprejel člane društva.

Akcije v Prosenjakovcih se je udeležilo 14 članov z osebnimi in motornimi vozili. Ob tej priložnosti je omenil vlogo Ljudske tehnike predsednik društva tov. Zaplatič Jože, ki je govoril o pomenu in važnosti Ljudske tehnike pri dvigu gospodarstva.

Tokrat je bil postavljen v Prosenjakovcih tudi iniciativni odbor Avto-moto krožka. Ta krožek je že takrat štel 30 članov.

Po tem je bila še propagandna vožnja motoristov, ki so pokazali svojo izurjenost in pripravljenost v vožnji. Kot vse kaže, je to dovolj vplivalo na člane krožka, kajti v nedeljo bo ustanovljen v tej vasi klub Ljudske tehnike, ki bo zajemal tudi ostale panoge Ljudske tehnike in ne samo avtomobilizem in motorizem.

Izboljšanje brzojavnega aparata

Nova domača izboljšava brzojavnega aparata bo precej pripomogla, da bo pospešena oddaja radijskih brzojav. Radiotelegrafist Anton Ramiljak je v tanglemen uvedel polavtomatično tastaturo. Z njo je mogoče hitreje oddajati in zapeljiveje prejemati brzojavke. Nova aparatura bo zlasti koristna v železniški službi, kjer so jo že začeli uvajati.

Vinko Kirbus:

TKALKA

(Nadljudjevanje in konec)

Prišla je zima, veter je zasipal okno s snegom, v stanovanju je bilo mrzlo, Fanika sicer ni več toliko jokala, a tudi nasmeha na njenem obrazu ni bilo več. To ni bilo več dekle, bila je ženska, ki ji je življenje pritisnilo na lica pečat resnosti, skrbi in grenkobe. Bila je sama, sosedje so se spet zapirali v svoje hiše in niso nič več prihajali v hišo, kjer je nekoč prebivala družina Radlovič.

Zimski dnevi so si bili podobni. Zjutraj, še v temi, ko je na postajo privozil koroški vlak, je Fanika že korakala proti tkalnici, ob dveh popoldne, ko je na sireno tekstilne tovarne zamolklo odgovarjala sirena kovinske tovarne, pa se je vrčala domov in njene obleke so se držale bombažne nitke.

In tako do pomladi, ko si je začela urejevati vrt. Tri jablane so ozelenele, vrt je oživel.

V začetku maja je bilo v tovarni veliko govora o novem načinu dela. Povsod je bilo opaziti velike spremembe. V obratih so nalepili dolge parele z debelimi črkami. Pred izhodom iz tovarne je stal velik načrt s krivuljami, kakor na posteljah v bolnišnici. Napovedano je bilo tekmovanje. Sprejeli so ga na posvetu. Ves obrat je bil

Z našo mrežo smo ujeli vse resnične in vesele

Jubilej

»Pišta, kaj Pišta! Kdaj bo pri vas mizing? Me povabite, Pišta? Saj si ti kulturno-prosvetni referent Mesnih podjetij v Soboti; mladine mislim.«

»Še tega ne veš! Sto let si za nami. Sto let, in še mladinec si, praviš.«

»Kaj me briga sto let nazaj ali naprej. Za mizing mi povej.«

»Ti pa bi samo veseljačil. Studij bomo imeli in ne veselico.«

»Škoda. Vi nič ne date na praznike, na obletnice, na tako važne jubileje? Ste pa res nekulturni, če na takšne reči pozabljate.«

»Ti pa veš o kulturi! Ti, ki še nisi v kino ne hodiš.«

»Veš, pa boš res moral nekaj organizirati! Devetindvajseti april se bližal Pohiteli morate!«

»Misliš sedemindvajseti april! Se vidi, da nisi ne več, kakšne obletnice praznujemo.«

»Kaj misliš, da ne vem brati? Pravkar sem gledal ves stenčar pri kleparški delavnici. Na njem točno piše: devetindvajseti april tisoč devetstotdevetindvajset. Zgoraj pa: Stenčar mladinskega aktiva Mesnih podjetij. Zdiš vidiš, da je to jubilej vašega stenčasa.«

Mleko, mast in potovanje

»Ti si Jerebič Miha! Vidiš, še je tema, pa te skoraj ne bi poznal. Zadnjič sva se srečala v Mariboru na placi.«

»O, dobro jutro. Ti si Hojznan Majci. Vidiš, tako se srečamo mi popotniki.«

»Kam pa zdaj? Zopet v Maribor?«

»Tako je, Majci. Pa ti?«

»Skupaj greva. Vidim, da nimaš ravno preveč s seboj. Boš mi pa pomagal nesti teh kup cul.«

»Bo že nekaj. Moje sicer malo izgleda, pa bo precej. Težka je hanta. Žakele mele je lažje nesti.«

»Saj to te tisto. Jaz imam isto smolo. Mast sem vzel. Veš tako sem mislil. Mast dobro plačajo.«

»Kak pa je bilo pri tebi z mlekom? Si vse oddal?«

»Ne, več, na kšett sem računal. Rafši sem ga polagal sojnam. So bolj debele, če jim ga večkrat priliješ. Pa za mast mi je šlo.«

»Kaj pa odločbe še nisi dobil, da je namesto mleka treba oddati mast?«

»Sama sva; povem ti, da sem jo dobil. Pa kaj boš z njo? Jaz pa vseeno mast prodam. Nekaj masti mi še ostane. Masti ne oddam! Če pa ne zvoziš dobro, pa s tem denarjem, ki ga dobim za mast, plačam kazen, pa mi še nekaj ostane. Po navadi slabo vidijo. Posebno če si z odbojnikom dober kot jaz.«

Vlak je prisopihal. Sprevodnik je izstopil in zaklical: »Bel... tinci! Miha in Majci sta pobrala kante in nahrbtnike in se podizala v vožnjo.«

Iz telovadnice v telovadnico ali v sinagogo ali pa še kam...

Boris je srečal pred kinom »Sloga« v Ljubljani Vincija. Naredil je kisel obraz, čeprav se je razveselil srečanja.

»Slabe volje si, Boris!«

»Nič takšnega, Vincij. Vesel sem, da po enem mesecu grem v kino.«

»Kaj doma delaš, v Predanovcih?«

»Vraga v Predanovcih! Že leto in pol sem v Soboti. Nimač časa nikamor oditi. Služba me veže, služba.«

»Pa v Soboti imate kino?«

»Imeli smo ga. Veš, to je bilo tako: bilo je nekoč... Pravljičar pač, ali pa če hočeš, lep spomin. Spomini so vedno lepši, čeprav smo se jezili, da je kino bil dve leti v telovadnici.«

»Kaj pa zdaj? Ali sploh ne bo kina?«

»Bo, bo, samo kdaj. Spet bomo lahko čakali in čakali. Veš kaj, Nekaj pa le imamo, da pozabimo vsaj za nekaj minut na kino. Tega niti vi nimate. Veš, kako se že tema pravi... tisto, kar se vrli, da se še tebi zavrti, če se z njim ortal. Ringlispil... To ni slovenski, toda ti razumeš... Kino pa bo baje v bivši sinagogi, samo strop morajo narediti in okna

popraviti in še nekaj. Pa niti to ni sigurno. Nekaj pravijo, da bodo dali v telovadnico v fizikturni dom. Mogoče pa bodo zidali tudi novi kino. Veš, potrepljivi moramo biti.«

»Kaj pa bodo potem telovadci, če bo kino v fizikturnem domu?«

»Vpisali se bodo v planinsko društvo, da bodo imeli četrtinsko vožnjo po vlakih in bodo lahko obiskovali telovadbo v Mariboru ali v Ljutomeru.«

»Kaj pa igralci SKUDA? Kje bodo nastopali?«

»Verjetno v letnem gledališču. Pomagali si bodo pač s pomladjo. Mogoče pa bodo šli nastopat v Čepince, kjer imajo v zadruženem domu lep oder. Pa bo že to najboljši. Nekaj kamionov in nekaj sto Sobočanov bo lahko šlo z njimi in bodo tam po nastopu lahko še pri kinopredstavi, saj bodo v Čepincih imeli v najkrajšem času tudi kino.«

Prirodopis se širi

»Kaj Mirko, ti se učiš prirodopis?«

Saj to ni za šolarja.«

»Veš kaj, Peter. To je pa že res potrebno. Moramo poznati, kako trdo je katero drevo in kakšno odpornost ima konj. Mogoče bom v kratkem študiral še gradnje, da bom vedel, koliko vzdrži kateri zid.«

»Zakaj pa to?«

»Veš, v zadnjih časih so se naši šoferji že navadili voziti v drevesa, v vozove, v konje in včasih tudi v zidove. Pa se bojim, da se me oprime ta navada. Najprej si hočem biti s stvarjo na jasnem, da bom vedel oceniti učinek.«

Pomladanski kros kolesarjev v Beltincih

Kolesarski klub »Prekmurje« v Beltincih je v nedeljo izvedel kolesarski kros. Do pol druge ure, ko se je kros pričel, ee je zbrala velika množica gledalcev. Bilo jih je okrog 1300. Krosa se je udeležilo 106 kolesarjev iz vrst pionirjev, mladine in odraslih. Zbrali so se kolesarji od šestega pa vse do tridesetega leta starosti, kar lahko štejemo v uspeh kolesarskega kluba v Beltincih, ki je znal tako na široko zajeti organizacijo krosa. Kolesarji so na tem krosu dosegli lepe rezultate, posebno nekateri izmed tistih, ki so tokrat prvi tekmovali, to so: Kavas Amalija, Glavač Agica, Prelag Anica in Vincenc Stefan. Temu krosu je prisostvoval tudi sekretar Okrajnega telovadnega odbora iz Murske Sobotice.

Na krosu so bili najboljši naslednji tekmovalci:

m. pion. in pionirke (150 m):	
Virag Stelan, Beltinci	— 1.
Gelt Marija, Beltinci	— 2.
Zver Jožef, Trnje	— 3.
Kavas Amalija, Beltinci	— 4.

pionirji (250 m):	
Virag Anton, Beltinci	— 1.
Erjavec Vlado, Beltinci	— 2.
Poredoš Jožef, Beltinci	— 3.

pionirke (250 m):	
Gelt Rozalija, Beltinci	— 1.
Glavač Agica, Beltinci	— 2.
Horvat Agica, Trnje	— 3.
Vlahovič Gordana in Vera	— 4.

mladinke (3 km):	
Zver Marija, Belt.	10 min. 30 sek. 1.
Virag Marija, Belt.	10 min. 31 sek. 2.
Matko Ana, Belt.	10 min. 33 sek. 3.

mladinci (3 km):	
Matajič Stefan, Trnje	9 min. 5 sek. 1.
Virag Karel, Belt.	9 min. 5 sek. 2.
Erjavec Milan, Brat.	9 min. 6 sek. 3.

članice (3 km):	
Zorko Ana, Brat.	9 min. 50 sek. 1.
Vereš Berta, Belt.	9 min. 55 sek. 2.
Pozderec Anast., Belt.	9 min. 56 sek. 3.
Prelag Anica, Belt.	9 min. 57 sek. 4.

čne dela, ona pa jim je dobrohotno in preprosto odgovarjala.

Pozvali so jo v pisarno mladinske organizacije. Ko je dobila povabilo, se je mahoma zresnila; spomnila se je lanske jeseni. Dolgo se je obotavljala in končno stopila v pisarno. Mislija je, da bo tam našla tistega ošabnega mladenciča. Toda na njegovem mestu je sedel tisti, ki je tistikrat stopil v pisarno. Ta pa je bil popolnoma drugačen. Obraz je imel bolj domač, Faniki se je zdelo, da ga pozna. Nasmehnil se ji je, stopil k njej in jo peljal v kot, kjer je poleg okrogle mize stala mehka klop z naslanjalom. Takega sprejema Fanika ni pričakovala.

»No, Fanika, spoznajva se, jaz sem predsednik mladine... in ji je podal roko. V govoru tega novega predsednika ni bilo ošabnosti. Tudi s tujkami ni govoril. Povedal je vse tako domače, v jeziku, ki so ga govorili vsi v tovarni. Fanika se je vedno bolj osvobodila tesnobe in mu slednjaj brez strahu povedala svoje misli. Ko je govorila o svoji materi in tistih dnevih, je premagovala solze v očeh. Ta domači predsednik pa ji je položil na ramo svojo težko roko in ji nekaj tako prijaznega povedal, da so ji potem zares prišle solze v oči. On pa se je smehljajal...

In sprejeli so jo v mladinsko organizacijo. Po tem se je veliko več govorilo o tkalici Faniki Radl Celu v časopisu je čitala svoje ime. Eh, da bi bila še mati živa; prinesla bi ji časopis v re-

Pogovor z dopisniki

B. S. Beltinci. Z veseljem smo prejeli Vaše pismo, v katerem nam sporočate svoje mnenje in nasvete. Na zadnji seji uredniškega odbora smo se pogovorili tudi o Vašem predlogu in kot vidite, smo ga že v tej številki upoštevali. Upamo, da boste še v nadalje sodelovali na isti način.

J. S. Ljutomer. Pismo in dopis smo prejeli. Prosimo pa Vas, da nam pišete več o šolstvu in istočasno sporočite, kakšno je zanimanje za časopis v Vašem okraju oziroma v Vaši okolici.

A. S. Rušč. Ob Vašem pismu smo se največ časa ustavili. Zelo izčrpno ste nam prikazali mišljenje ljudstva v zvezi s tiskom in zato nas je privredilo do marsikaterih sklepov. Žal pa ne moremo dosti storiti za razširitev dopisniške mreže v Ljutomerskem okraju, kajti poskušali smo že večkrat, toda vsi poskusi so se nam izjalovili. Zato pa je tudi število naročnikov v tem okraju najmanjše, kot ste to sami ugotovili. Vsekakor pa bomo poskušali z načinom, katerega ste nam nasvetovali.

Vse dopisnike in bralce naprošamo, da nam sporočijo svoja mnenja o časopisu, predvsem pa vse tiste, katere smo za to posebej zaprosili, kajti izkušnje so pokazale, da je le na ta način mogoče kvaliteto in vsebino izboljšati. Sami pa bomo skrbeli, da bomo v stalnem stiku z vsemi, ki nam hočejo pomagati. Vsem, ki so nam že pisali in s svojim trudom pokazali, da želijo koristiti svojemu časopisu, se najlepše zahvaljujemo in prosimo še za nadaljnje sodelovanje.

Uredništvo

turisti do 20 leta (6 km):

Horvat Stefan, Trnje	16 min.	1.
Gruskovnjak, Belt.	16 min. 1 sek. 2.	
Gombosa Stefan	16 min. 3 sek. 3.	

turisti nad 20 let (6 km):

Svatina Slavko, Belt.	14 min. 45 sek. 1.	
Zorko Ivan, Žiški	15 min. 27 sek. 2.	
Steiner Jožef, Belt.	15 min. 29 sek. 3.	
Vincenc St., Vel. Pol.	15 min. 30 sek. 4.	

podmladek (500 m):

Sreč Janez, Bratenci	1.	
Minarič Stefan, Bratenci	2.	
Tibaut Stefan, Trnje	3.	

Tablica slovenske nogometne lige

Stanje po V. kolu:

Krim	5	5	0	0	16:2	10
Branki	5	5	0	0	23:4	10
Ordred	5	4	0	1	19:7	8
Korotan	5	4	0	1	12:5	8
Kladivar	4	3	1	0	10:3	7
Proletarec	4	2	0	2	13:11	4
Nafta	4	1	2	1	9:8	4
Železničar (Mrb)	5	2	0	3	6:13	4
Gregorič	5	1	1	3	3:13	3
Železničar (Lj.)	5	1	0	4	8:16	2
Milčnik	5	0	2	3	6:16	2
Sobota	4	0	1	3	2:6	1
Proleter	3	0	1	2	3:11	1
Drava	5	0	0	5	2:22	0

Serijska izdelava elevatorjev za slamo

Kolektiv tovarne poljedelskih strojev »Zmaj« v Zemunu je začel serijsko izdelovati elevatorje za slamo. Poizkusni elevator je bil gotov za čast volitev in se je dobro obnesel, tako da bo izšla sedaj prva serija 100 elevatorjev.

Delavci tovarne završujejo dele za trierje, ki bodo že za letošnjo mlavec izročeni našemu gospodarstvu in ei bo tako naše gospodarstvo pridobilo zopet dva nova stroje domače proizvodnje.

stavracijo in medtem ko bi ona čitala časopis, bi Fanika opravljala njeno delo.

Ob izpolnitvi polletnega plana se je zvečer zbral kolektiv k slavu. V veliki dvorani so bile postavljene mize, v kuhinji tovarniške menze pa so pripravljali večerjo. Vsi so bili lepo oblečeni. Fanika je za ta večer prvič oblekla boljše obleko. Na odru pa je stala mliza, pogrnjena z rdečim blagom. Prišel je predsednik sindikata. Zbrali so se in potem so veliko govorili. Med govorom je videla Fanika, kako predsednik mladine nekoga išče. In ko jo je opazil med množico, se je napotil k njej: »Fanika, veš, ti boš govorila pred kolektivom... Saj vem, da te nikoli nisi govorila, a danes boš, povej to, kar misliš...« Predsednik ni poslušal ugovorov.

Direktor in predsednik sindikata sta stopila na oder in slednji je držal v roki šop kuvert in nekaj knjižic. »Fanika Radl« je zaklical predsednik. Faniki je začelo razbijati srce. Nekaj časa se je obotavljala, a potem, ko je videla, da jo čakajo, se je napotila k odru. Vsi so jo gledali; in ko se je vzpenjala na oder, je v dvorani zapleskalo. Faniki ni nikoli tako močno razbijalo srce. Imela je občutek, kot bi ne hodila po tleh, ampak kar po zraku. Na sebi je čutila stotine pogledov. Predsednik se je smehljaj in najavil: »Prosimo, naj nam Fanika kaj pove o tem, kako je dosegla takšen uspeh...« Fanika je vztrepetala. Kaj naj pove, ko še nikoli ni govorila. To-

Mladina pripravlja bogat spored

V okraju Murska Sobota bo imela mladina za 27. april skupno proslavo s frontovci. Mladinski aktivni so sklenili, da bodo na predvečer obletnice ustanovitve OF prizgali kresove. Ob njih bodo priredili rajanje in si pripovedovali o delu Fronte od njene ustanovitve do danes. Prav tako pripravljajo kresove tudi za Prvi maj, za katerega se mladina posebno vestno pripravlja. Z izdelki, s katerimi bo nastopila na prvomajski paradi, bo prikazala delo svoje organizacije. Največ pozornosti bo posvetila prikazovanju izdelkov domače obrti.

Številni mladinski aktivni tekmujejo v čast Praznika dela. Nekateri so svoje obveznosti že izpolnili. Med njimi je tudi aktiv Krog, ki si je med drugim zadal obveznost, da bo do 1. maja ustanovil fizikturni vod. Do sedaj je vključenih v vod 90% mladine aktivna. Mladinski organizaciji murskosoboške gimnazije in ekonomskega tehnikuma pripravljata akademijo za 27. april. Mladinci v Križevcih, Puconcih in Cankovi bodo organizirali izlet v Reko in Postojno.

ZAHVALA

Vsem, ki ste spremili našega očeta, starega očeta in tasta

FRANCA KOROŠKA

na njegovi zadnji poti, vsem darovalcem prekrasnih vencev, upravi OM, OZKZ, gasilec in opekarni za udeležbo, domači godbi in pevcem za žalostinke, vsem, ki ste z nami sočustvovali in izrazili svoje sožalje, najprisrčnejša hvala.

Gornja Radgona, 16. aprila 1950.

Žalujoče družine KOROŠEC

MALI OGLASI

PRODAM po zmerni ceni dobro ohranjena očala, ameriške znamke, primerna za srednje slabovidce. Naslov in na vpogled v upravi lista Ljudski glas, Murska Sobota.

POZIVAMO VSE OBEŠNIKE in lastnike zasebnih premoženj na mesovni sestanek zaradi odmere dohodnine za gospodarsko leto 1949. Sestanek se bo vršil v dvorani Okrajnega odbora OF (prej Valjeva vila) dne 26. aprila t. l. ob 8. uri. — OLO, pov. za finance, Murska Sobota.

VSEM KMETOVALCEM MURSKO SOBOTI! Dne 21. aprila t. l. se bo pričelo cepljenje proti rdečici v Murski Soboti. Cepilo se bo vsaki dan od pol 14. ure naprej, razen ob nedeljah. Tz-rifa za prvo cepljenje znaša 30 din in za drugo cepljenje 15 din od komada, kar je skupno 45 din. — MLO, Murska Sobota.

OBVESTILO. Obveščamo vse kmetovalce, ki imajo planirano setev industrijskih rastlin, sončnice, bučnice ter sladkorne pese, da morajo planirano površino brezpogojno zasejati, ne glede na to, če je setveni plan podpisan ali ne. Za nelazvedbo tega bo vsakdo predlagan v kaznovanje. — MLO, Murska Sobota.

PLANINSKO TURISTIČNO DRUŠTVO V MURSKI SOBOTI vabi vse svoje člane, da se udeležijo ustanovnega občnega zbora dne 21. aprila t. l. ob 7. uri zvečer v Fizikturnem domu (Mladinski dom) v Murski Soboti. Poleg občnega zbora se bo razpravljalo o ugodnostih, ki jih nudi društvo članom in o četrtinski vožnji po vseh jugoslovanskih železnicah. Vabljeni tudi vsi ljubitelji prirode. — Odbor planinskega turističnega društva, Murska Sobota.